

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hóra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 60 fillér.

Hivatalos közlemények sora 10 korona.

Nyilttéri ozikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Nemzeti szempontok.

Visszatérek a tejszövetkezetekre.

Abban a száznegyvenhat községben, hol a szövetkezet működik, az alakulás óta 5951 darabbal szaporodott a tehének száma. Itt tehát egy nagyarányú tökégyűjtés megy végbe. Még pedig milyen kamatozó tőke! Egy tehén után a szövetkezetek szerint való hozam országos átlaga évenként 120 korona készpénz, egy rugott borju 40 korona értékben és a visszamaradt savó malacznövelésre 6 korona értékben.

Ehez járul a trágyahaszon. Ez is tökégyarapodás. Elraktároztatik a foszfor, a kali és a légeny az ős és mindenható laboratóriumban. Ez a műhely gabnává alakítja az elraktározott elemeket. Mennyi pénzértéket képvisel a mérlegben ez a haszon: ahoz még hozzávetni is nehéz. Annyi bizonyos, hogy az erdélyi talaj nem érdemli meg a szántást, ha kellő időben nincs meg trágyázva.

Az élelmezésről sem tudok megbízható becst adni. Ismerem a tápszer tabellákat, de a gyakorlati életben feltűnően módosulnak az elméleti árak. A kis ember tehene sok jó dolgot eszik, a minek nincs piaci forgalma. Székelyföldön korpás csebernek hívják azt az edényt, a hová azok a konyhahulladékok kerülnek, melyeket a tehén szívesen fogyaszt. Van abban puliszka-hulladék, kenyérhéj, elfőtt vetemény, levakart tészta a dagasztótekenyőből, törökbuza és rozs-korpa a szitából, zsíros lé a mosogató-táliból. Együttvéve igazi tehénnyalánság. Pénzértéke azonban nincs. Ellenben van szénamegtakarító értéke.

Mindent összevéve, a borju, savó és trágya produktum tiszta haszonnak mondható. Ez pedig uzsora-kamatnak is megjárja.

A gazdasági előny mellett, e pillanatban egy ki nem számítható politikai haszon is lebeg a szemem előtt.

Elérkezett az ideje, hogy végre közelebb férjünk az oláh nép lelkéhez.

Az iskolázás, ha nem is mondott esőt, de kevés eredményt mutat. Akár oláh iskola, akár magyar iskola neveli az oláh ifjút: sem úgy, sem így nem válik be magyar nemzeti szempontból.

Egy másik nagy fermentációja a honpolgári érzületek csirázásának a *katonai élet*. De itt, ha honvéd lesz: a magyar zászló jogai domborodnak ki; ha a lineához viszik: az osztrák zászló

feltétlen tekintélye dominál. Amott arra emlékezteti az intézmény, hogy ő a magyar nemzet tagja; itt arra, hogy ezen a földön német az ur. Mit tegyen? Német is, magyar is, császári is, királyi is egyszerre lenni nem tud. Huszonegy éves korában fölesküszik a feketesárgára; huszonhét éves korában fölesküszik a vörösfehér zöldre. Ki hát az ur? Ki parancsol neki? Kinek a tekintélye előtt hajoljon meg? Hol keresse boldogulását?

Ilyen lelki helyzetben a látás bizonytalan, a vonzódás ingatag, az elhatározás meddő. Kedélye, gondolata, szíve, hajlama egyensúlyt veszten és vagy az egyikhez, vagy a másikhoz kapcsolódnék, ha ott nem volna az egyház.

Az egyház. Ez is melegágya a polgári érzületek és kötelességek fermentációjának. Itt azonban nem lát ingadozást. Itt csak egy zászló van. Egy nyelv, egy érzelem, egy gondolat, egy irány. Ez az egyház oláh. Fajának nyelve, kultúrája, története, hagyománya merőben itt huzódik meg. Ez ad jogot neki a kereszténységhez a keresztvív által és jogot egy boldog másvilághoz a beszentelés által.

Ez tanítja hinni, szeretni, tűrni. Ez fejt ki benne az összetartozandóság érzetét, a fajkötelességeket és a szent babonákat. Ettől vár fölmentést és üdvözülést. Megszokta a rettegést ennek büntetésétől és várja az áldást ennek jószágától. Ebben a milliueben lelke nem egyensúlyt veszít, hanem fölbátorodik. Nem ingadozó lesz itt, hanem akaterős. Itt telik meg reménységekkel. Az oltalomnak e misztikus szárnyai alatt bizalmat nyer az élethez és a közös és egyöntetű lelki táplálék hatása alatt megszokja a ragaszkodást saját fajtájához.

Hátva van még a lelki fermentációznak egy nagyhatalú mühelye — a *közigazgatás*. Kár erre sok szót vesztegetni. A mi nálunk van, az egyszerűen bürokrácia-fejlesztés. A bürokrata pedig nem képes nemzeti feladatok teljesítésére. Él az irodában, rága a betűt és élösködik a rendeleteken. Esméje nincs, mozgási szabadsága nincs, ideje kimért, tevékenysége korlátolt, visszafelése gyakori. Nem az életnek dolgozik, hanem a rovatoknak és a jegyzőkönyveknek. A népet nem is ismeri, nem is szereti, nem is gondoza.

Mit tud az oláh nép a magyar nemzet organizációjáról? Azt, hogy vannak finánczok, végrehajtók, komis-

ziók, ügyvédek, büntetések. Hogy utadót fizet, de nincsen ut. Körorvost fizet, de körorvos nincs. Tüzoltó fölszerelést fizet, de tüzoltó nincs. Jövedelmi pótdadót fizet, de jövedelmen nincs. Választási joga van bírő, jegyző, községi képviselő, vármegyei képviselő, országgyűlési képviselő választásra, de választási szabadsága nincs. Mezei rendőrt fizet, de mezei rend nincs.

Mi van hát?

Van panasz, szegénység, nyomor, elégtelenség. Van korcsmauzsora, utmunka a munka teljes elkallódásával, adóhátralék, dobpergés, ujonczozás, himlboltás márcziusi fagyos időben, községi pótdadó, vármegyei pótdadó, birloknyilvántartási zavar, elsinkofált árva-vagyon, csendőrszurony a községbíró boiktatásánál, községi faiskola kert nélkül és fa nélkül, szerbtövisírtási rendelet írtás nélkül, befásított dűlő ut fa és ut nélkül, százezer rendelet rend nélkül.

No ez a közigazgatás nem hozza közelebb az oláh népet a magyar nemzethez. Már pedig ennek a népnek a lelkéhez hozzá kell férnünk. Ha mi nem ragadjuk magunkhoz, elviszi a dákóromán szellem ördöge. Ekkor aztán üthetjük bottal a nyomát. Annnyit látunk, hogy az iskolának, a katonáskodásnak, az egyháznak, a közigazgatásnak nemzeti eredménye nincs. Pedig nemzeti eredményeket kell elérni. Muszáj. Török-szakad, de kell. Ily nagy száműnép jó támasz, ha jó barát; dekomponál, ha ellenség. Erőtlenek vagyunk arra, hogy Ausztriával is állandó harcban legyünk és a nemzetiségekkel is. A küzdelemnek edző hatása van; de a reményleten harc előbb elcsüggeszt s azután fölemészti.

Nincs más mód, mint a kérdést a gazdasági szarvánál fogva megragadni. A jól megszőtt gazdasági hálónak minden fonálszála erős. Ha állami és egyházi intézményekkel nem tudtuk az oláh népet magunkhoz fűzni: kapcsoljuk magunkhoz a gazdasági érdekek közössége által.

Sok utja-módja van ennek. Egyik sem elhanyagolható. A szövetkezeti út egyik biztos eszköz. Hitel szövetkezet, fogyasztási szövetkezet, értékesítési szövetkezet, biztosítási szövetkezet, tej szövetkezet. Mindenik erőteljes szeme a nagy érdek-lánczolatnak.

A nép hálás. Megtudja különböztetni a jót a rosszól. Bizalomteljesen fog azokhoz ragaszkodni, kik őt gon-

dozzák, istápolják. A kik leveszik válláról a nyomort s jóllétbe segítik őt.

Az Erd. Gazd. Egylet a hazafiság jelében fogantatott. Az ilyen fogamzásnak tradíciói vannak és e tradíciók nemes elhatározásokra és nemzeti munkára kötelezik az egyesületet.

Bartha Miklós.

Indítvány.

Az erdélyrészi iparpártoló szövetkezet figyelmébe.

Nagyságos Elnök ur!

Örömmel látom és olvasom az ország különböző központjain megjelenő lapokban, hogy az a honmentő akció, mely városunk falai között indult meg, élénk viszhangra talált e haza minden részében s magában az ország szívében, Budapesten is, egy oly hatalmas testület, mint az országos iparos egyesület vette kezébe a zászlót, hogy a szent ügyet diadalra segítse.

Rég idő óta, kevés társadalmi kezdeményezés született meg oly kedvező auspiciumok között, mint a hazai ipar és termeles érdekében megindított mozgalom, a melyet egyszerre, fent és alant, a legmagasabb köröktől a legszegényebb kunyhóig mindenütt valóssággal hosszánál fogadtak s a magyar társadalomnak egy olyan hatalmas lökést adott, a mely a nemzetek életében, csak a legválságosabb pillanatokban szokott előfordulni. Igen, mert érezte mindenki, s érzi mindenki, ki e honnak igaz fia, hogy a magyar nemzet, mely a kilátásba helyezett boldogabb jövőndő által elkábitva a közös-ügyes rendszer megdermesztő karjaiba vetette magát, ha tovább is ámitatja magát s nem áll talpra megvédeni azt, a mit még alamizsnául e szerencsétlen viszony meghagyott: ugy anyagilag elvész menthetetlenül.

Harminczhárom esztendő óta foly a kiszipolyozás és igazán csoda, hogy e hosszú idő alatt teljesen el nem vértztünk.

Harminczhárom éve immár, hogy adófizetői lettünk Ausztriának s engedjük magunkat kizsákmányoltni minden „ausschusswahr“-val, csak hogy a békességet meg ne zavarjuk.

a bátya; meglásd, hogy éjele nappala nem lesz az asszonynak, míg a pénzt össze nem szedi innen-onnan, tallért tallér mellé, kit nehéz adósságból, kit meg atyafiságos ajándékképpen.

.... Aztán hazajöttek mégis, sok bajjal ugyan, de mégis otthon voltak az üres fészekben.... Mert honnan, honnan nem, a pénz csak összekerekedett, mint a forgószél fúvására a falevél.

Jól is lett volna minden, csak az nem, hogy az asszony hiányzott a házból, Dimén Pál uram dobói udvarházában emlékezővén, ha ugyan emlékezett az első uráról.

— Judith asszony is csak asszony, mint a többi fehérsnépféle, gondolá Pál uram mámoros fővel.... Egy darabig csak siratta az urát, aztán hallá innen-onnan menekültöktől, hogy ott veszték a csatába a Vágásiak. Ugron Pál uram halottan látta őket, Török Gábor uram még bizonyosabbat tudott, mert tulajdon kezével vette ki a nyíllat Kelemen melleiből.... A sok hírből, mende-mondából bizonyosság lett, Judith asszony sirt egy darabig, aztán megnyugodott, utoljára is a Dimán Pál felesége lett.... Még se olyan nagy bűnös Judith asszony gondolá tovább Pál ur és azzal ott helybe elaludt....

Kelemen bátya pedig nagy dologba fogott. Ott hápogott az összeromlott, düledezett udvarház előtt, magas paréj között egy liba. E-fogta nagy erőlködéssel, tollat tépett belőle, hogy írjon egy levelet, fenyegető nagy haraga levelet Dimén Pálhoz, a ki most bizonyára ugy reszket mint a nyárfa levél Kelemen uram hirtelen haza jöttén, mert hogy törvénytelen házasságban van nála a Judith asszony....

Pálffy András sok „töreke dések” után épen most fejezte be a nagy kontraktusos

De nem akarok politizálni.

Minden ember párt-, nemzetiség- és valláskülönbőség nélkül ez országban kezét kell fogjon most ez utolsó órában egymással, hogy megmentse e hazának, a mit még megmenteni lehet.

Kolozsvár város hazafias közönsége e tekintetben is jó példával járt elől.

Függetlenségi és kormánypárt vetélkedve siettek mindjárt a mozgalom megindulásakor kijelenteni, hogy részt kérnek e honmentő munkából s ez akcióban pártpolitikát nem ismernek.

Vállt vállnak vetve indult meg a nemzet boldogulására és jóllétére az üdvös mozgalom.

Az Emke élére állt s megteremtette az országban az első erdélyrészi iparpártoló szövetkezetet.

Nagy és súlyos feladatok várnak e szövetkezetre.

Első sorban feladata, nemcsak itt Kolozsvárt szervezni és vezetni az akciót, hanem azt az egész országra kiterjeszteni.

Azért ezennel a következő indítványt teszem:

Mondja ki az erdélyrészi iparpártoló szövetkezet, hogy a hazai ipar és termelés pártolása érdekében megindított akciót az egész ország területére ki kívánja terjeszteni.

E cél elérése végett rövid idő alatt keresse meg az összes törvényhatóságok alispánjait, illetve polg írmestereit, hogy ugy a vármegyékben, mint a városokban alakítsanak hasonló szövetkezeteket.

Magyary Mihály.

Politikai hírek.

Új képviselő. A lippai kerületben a tegnapi választáson orsz. képviselővé dr. Fülöp kormánypárti választott meg.

Gazdasági attasék. Budapesti tudósítónk közlése szerint a földmívelési minisztériumban megállapodásra jutottak az iránt, hogy kiket fognak az ujonnan szervezett állásokra kiküldeni. Anglia és Franciaországra London székhellyel György Endre van kizsémelve, Berlinbe Malcoms Jeromos báró miniszteri tanácsost küldik ki; Bukarestbe

írást.... mely szerint Judith asszony, törvénytelen házastársa Dimán Pálnak megmenekedék a szörnyű haláltól.

Indult is azonnal utnak Vágás-felé Bence Mihály nagy vágatással.

— De csak felverte a burján kigyelmelek házatájkát mióta tatár rabságban sínlődtek, kezdé a szót Bence ott állván a két Vágási előtt....

Kelemen és Pál pedig alig tudtak mit felelni Bencének.

De csak összebarátkozának nagy örvendezéssel s előhozakodtak kiki saját bajával.

Kelemen uram még mindig nagy méregben volt, Pál pedig kijózanodott és ismét bolingatot. Hát csak elé a szerződéssel, gondolá a staféta.

Ott volt az a zekéje belső zsebében. Akarta is előadni Bence Mihály meg nem is, talán félt a Kelemen ur hirtelen haragjától, hát csak nem adta oda, hanem hazafelé menet poroszkálván pejkolóván, keresztül a vágási poros uton, megállított egy jobbagy gyereket.

— Hé! Itt ez az irás, szaladj vele Vágási uramhoz, oda add neki tulajdon kezébe, a választ azonnal izenje....

Hát csak mégis ott volt irás Kelemen uram előtt, a kinek Pál ur segített a nehéz olvasásban.

— „Mi Pálffy András, Thordátfalvi Sándor Gergely és Agyagfalvi Bence Mihály, udvarhelyszéki Nemes emberek. Adjuk tudtára mindenknek az kiket illet, quod in hoc Anno presentis 1667 die 24 may, mikoron volnánk tarchafalvi Pálffy András uram nemes házánál: Vágási Kelemen uram de eadem Pálffy Judittal, ki Vágási Kelemennek Lengyelországi hadakozás és Rabság-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Márczius 24.

Pálffy Judith históriája.

— Az Ellenzék eredeti tárczája. —

Elsárgult papírdarabon, fakó írással egy emlék a mult időkől... Ha Pálffy András uram íródekája vetette volna papirosra az ákombákotak, melyek itt szemeim előtt egybefolynak, mint a régi jó időkől fenmaradt históriák emlékei, talán nem vetemednék egy egymásnak a cizfira tollvonások. Szinte látom azonban, hogy tarchafalvi Pálffy András uram miként fogja marokra a kihegyezett ludtollat üstöke tövéig pirulván a fardaságtól, melyet kardforgatáshoz szokott kemény öklének az írás mestersége okozott.

Forgatom és lapozgatom a szakadozott sárga papírost, melynek ódon illatával együtt körülleg esendes magányomban valami varázsa a mult időknek....

És végig álmodom Pálffy Judith asszonyom históriáját, melyről szól ez a papír darab, bizonyosságul annak, hogy a régi jó időkben is megésett egynemely história szérelmes hűten asszonyokról.

— Megülöm én, bárhol is kapom elé, ne legyen nemes Vágási Kelemen a nevem!

Felhajtván a kupát ugy tette le az asztal közepébe, miképpen kétfelé repedt a pohár.

— Ide teszem le a fejét, mert levágom, ha hét van is mint a sárkány kigyónak, mondá Kelemen uram, rámutatva az asztal közepére, a hól a repedt pohárból lassan szivárgott kifelé a megmaradt szeszkeverék.

Vágási Pál uram csak bolingtartott a fejével, nem ivott már többet, amugy is zavaros volt az eszejárása, mióta megtudta, hogy hűtelen lett a Judith asszony. Mert bár igaz ugyan, hogy Vágási Kelemen uram felesége volt Judith és nem az övé, de azért még is szerette ugy titokban, hogy még az asszony sem tudott róla. Azért is nem házasodék meg ő kigyelme, mivelhogy közelebb lehet legénysorban a Kelemen bátya asszonyához.

Kelemen ur nagy haragja csak egyre növekedett. Pál ur pedig csak egyre bolingtartott a fejével s a mint lefelé szállott a nap a vágási határ fölött, azonképpen érezték a beállott sötétséggel növekedni a Judith asszony cselekedetének szörnyűséges fekete bűnét, s annál inkább elszomoródnak vala.

A sötét szoba megtelt a szesz nehéz illatával és ugy érezték, hogy telve van a levegő vibráló szellemekkel, melyek között ott látta Pál ur mámoros lelkével Judith asszony kaczer alakját, mosolygásul az ajkán, inoselkedő szempillantással, mintha mondaná, hogy boldogabb a másik ura mellett!

Pál ur felugrott a székről, botot ragadott s körülsuhintá a levegőben....

— Takarodjatok, takarodjatok!

A szellemek pedig elsubantak azon a sugár nyalábon, mely még ott vibrált az ablak szögletében tánczoltatva az apró, fénylő porszemeket.

A botot letette Vágási Pál uram, ellenben felragadta a pléhkanecót és ivott belőle

jeget élvezhetnek betegek és egészségesek egyaránt. Az idén nagyon olcsó lesz a müjég. Egy hasáb jeget 10 kr-ért kaphat bárki házhoz szállítva. Egy hasáb jeget pinczébe eltarthat két napig, 1 jégsekre pedig 3 napon keresztül képes hűvösen tartani. Tizenkét és fél kiló tiszta jég van egy hasáiban. 1 mm. müjég ára 75 kr. lesz s a ki a nyár folyamán 25 mm-ászt vesz és ennyi fogyasztást előre bejelent, 20 százalék engedményt kap. Így tehát a mézások és hentesek kérésének is elég van téve, a mennyiben ők is olcsón juthatnak tiszta, nem fertőző jéghez. De olcsón jutnak a kisebb üzletemberek és a nagy fogyasztó közönség is.

Törvényszéki tárgyalások. A kolozsvári kir. törvényszéknél szücsend van. A lefolyt héten apróbb lopások, csalások és okiratamisítások kívül, alig merültek fel nagyobb ügyek. Még a következő hetekre sincs kitűzött nagyobb tárgyalásokra.

Az erdélyi iparpártoló szövetség tisztikara és választmánya f. hó 28-án (szerdán) d. u. 5 órákor a kereskedelmi és iparkamara helyiségében ülést tart. Tárgy: a) A beérkezett különböző átiratok bemutatása. b) Vándorkiállítás és ipari-czimjegyek ügye. c) Indítványok. Az ülésre a tagok tisztelettel meghívjuk. Kolozsvárt, 1900. márcz. 24-én. Sándor József elnök, Balogh Károly jegyző.

Erdélyi iparpártoló szövetség Hegedűs Sándorné urnő önmegmáltóságához, az orsz. iparegyesület vándorkiállítás ügyében a következő átiratot intézte:

Kegyetlen asszonyunk!

Erdélyi iparpártoló szövetségünk tudomással bírva arról a honiipar kiállításáról, mely Nagyméltóságod védnöksége alatt f. évi május hó elején nyílik meg az orsz. iparcasokban, tudván azt is továbbá, hogy ez a kiállítás azután a tervszerint vándorkiállítás alakjában fog szétüldetett az országban: ennek alapján a szövetség nevében és megbízásából bátorokunk jó előre tisztelettel kérni, hogy az első vándor kiállítás hacaklehetősége Kolozsvárt és pedig a Mátyás király-szobor letelepítésével, a mi f. évi szeptember hónap fog végbenemni, egyidejűleg történjen.

A Mátyás-szobor bizottság ugyanis, melynek elnöke épen Nagyméltóságod nagy-névű férje véglegesen megállapította, hogy a letelepítés szeptember hónap végéig fog mehetni, ezt a szobor készítője, Fadrusz János jeles művészünk is kitűzésbe helyezte s annak alapján Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósági bizottsága már intézkedett is a rendezés és a program iránt. Kolozsvár sz. kir. város közönsége számítani vél ama legkiválóbb szerencsére is, hogy ez alkalmából Ő Császári és Apostoli királyi Felsége is immár harmadszor legmagasabb megjelenésével megfogja tisztelni városunkat.

Az ünnepélyek és a látnivalók sorában ekkor méltólag foglalhatna helyet a Nagyméltóságod védnöksége alatt létrejövő budapesti kiállítás vándor kiállítás alakjában, mely esetben természetesen a mi feladatunk lenne, hogy egyetértve Kolozsvár sz. kir. város mindazon erkölcsi testületeivel melyekből a szövetség létrejött a kiállítás helyeigérő stb. gondoskodjunk. A kérdés csak az, kapcsolathozható-e a májusi kiállítás a kolozsvári ünnepélyekkel? Értjük alatta kezünk dolgozhat-e a Nagyméltóságod védnöksége alatt álló kiállítás rendező bizottság ügy, hogy a tárgyakat akkorra megkapassuk az az ünnepély keretébe illeszthessük? Ennek megítélése természetesen nem a mi feladatunk.

Mindenesetre részünkről a szövetség megbízása alapján kötelességünknek tartottuk kegyelmes asszonyunkat ezen kérréssel megkeresni s ebben egyszersmind a tervelt vándorkiállítások eszméjének fogadtatásához szövetségünk szolgálatait felajánlani.

Részünkről ezúttal még csak azt kérve, hogy egy a szövetség, mint a Mátyás-szobor rendező bizottság tájékozása végett a kegyes értesítést folyamodásunkra kellő időben megadhatni méltóztatassék, vagyunk mély tisztelettel

Nagyméltóságod alázatos szolgálói

Kolozsvár, 1900. márcz. 24.

Sándor József s. k. Hirschfeld Sándor s. k. elnök. jegyző.

Ellopott lak. Tegnap Csordás Pál udvarán egy ember ácsorgott, — vizet kért, di-dergett, azt mondják fázott — közben gondosan nézett körül, — liba-ölt vizsgáta szüntelenül, — hol bízott libái Csordásnének, zsirpáinak szunyadozának. Tudta az ember, miért néz széjjel — mert ha eljő a sötét éjjel — libát elvenni, — azzal elmenni — megölni, — megölni — fogyasztani kéjjel — érdemes ezért előre nézni ám széjjel.

Kész volt emberünk tervezete. Éj volt. Liba-ol — orom — mint a korom, már feketén meredt. S im' a sötéte ottan — valaki csoszsan, óvatos — vigyáz, — ne essék liba — nehogy sikoltson valamely liba, melynek a czombja — melegen, hidegen — ritka falat s ő szereti — noha nem héber — ... Hah de mi a! A hizott liba — mint Kapitól ludja oly éber! Sejtí a bajt — kiált is — lud nyelven — fájdalmas jajt. Csordás ezt hallja, — ugrik a zajra, — kezében balta — nosz most: Rajta! Hirtelen ki! — vélnél lefelleli. De haj — a tolvaj se rest, — aló vesd el magad! Szalad! Pillanat alatt elhaladt, libával hóna alatt.

Csordás Pál bög, ordít — érzi, hogy káran senki se fordít. Felnéz az égre — megy rendőrségre — panaszát napos tisztnek elsjíra — a ki leírja, hogy ellopott élve libája zsírja ...

Ez az egész merész történet, melyről zengett az ének. S hol látott először világot: rendőri könyvből irtam e bus románcot. Tudom, hogy van egy nagy hibája — sántít a költői igazsága, — mert nincs sehol — Csordás uram két szép libája.

A kolozsi sósfürdőről. A kolozsi sósfürdőről azt híresztelték kolozsi emberek, hogy a fürdő vize apad és valószínűleg el is fog tűnni földalatti üregekbe. Most a fürdő felügyelőjétől azt a felvilágosítást vettük, hogy a dolog nem felel meg a valóságnak. A fürdő vize most is úgy áll, mint eddig. Azt is írja a fürdő felügyelője, hogy a víz a felületen 10 centiméter vastagságban hideg csak s alant oly forró, hogy alig tudja az ember kiállni. A kolozsi fürdő látogatóinak lehet nincs miért busulniok, mert az idén is kitűnő fürdő szezon lesz.

Ösöd ügyek Kolozsvárt. Az ületi életnek szomorú jele az, hogy mind sürűben merülnek fel Kolozsvárt csöddök. Egy-kori erőteljes üzletek dőlnek ki a sorompóból s adják be a kulcsot. A versengés nagy, a magas házár, a nagy adó, sokféle közteher lesújtja a reggeltől estig üzlete mellett küzködő kereskedőt is. Az életviszonyok is megnehezítettek és megnehezítettek az igények. Mindezek együttes hatása gyakorolnak és ennek súlya alatt összegörnyednek, később lerokkadnak az üzletemberek. A könnyelműek hamar befejezik pályafutásukat, az erősebbek és komolyabbak évek, vagy évtizedek után adják be a kulcsot s tért engednek másnak. Nagyon kevés az, a ki becsülettel megfutott pályát után üzletét fiára ruháztatja. A törvényszéki tábla ma is több csödtömegűgyet hirdet.

Felolvasási estély. A Szent-Antal gyermek menház javára folyó hó 27-én d. u. 6 órákor rendezendő felolvasási estély műsorát a rendező bizottság véglegesen a következőkben állapította meg:

1. „Hymnus” Kölcsey Ferenczről, előadja főgmásiumi vegyes kar. 2. „Szűz Margit álma” költemény Czuczor Gergelytől, szavalja Némethy Lenke k. a. a. rom. kath. leány iskola tanítónője. 3. „Március 27.” Emlék beszéd a magyar kereszténység alapításának kilencszázadik évfordulóján, Tartja: dr. Márki Sándor ur, egyetemi tanár. 4. a. „Ének Szent István királyról. b. ének Szent Imre hercegről, előadja a főgm. vegyes kar. 5. „Boldog asszony anyánk” költemény Tárkányi Bélától, szavalja Jakab Sándor, főgm. VIII. oszt. tanuló. 6. Ének a. „Boldogasszony anyánk”, b. Hymnus „Hol Szent Péter.” Előadja a főgm. vegyeskar. Tetszés szerinti nemes szívű adakozások a menház javára fordíthatnak. E czéla kített persely a terem bejáratánál lesz elhelyezve.

Kolozsvári diákasztal. A kolozsvári egyetemi diákasztal javára a folyó évben a következő adományok folytak be: Dr. Lindner Gusztáv egyetemi ny. r. tanár 1900. évre 20 korona, Szilágyvármegye 1000 koronás alapítványának 1899. évre esedékes részlete fejében 100 korona, a hődmézővársárhelyi takarékpénztár 40 korona. Fogadják a szives adományozók az egyetemi diákasztal felügyelő bizottságának hálás köszönetét. Orbók Ferencz quaeator, a felügyelő biz. tagja.

Az ügyvédek nyugdíja. Visontai Soma országgyűlési képviselő tegnap mondott beszédében egy törvényjavaslati tervezetet mutatott be az ügyvédi nyugdíj létesítéséről. A proposíció szövege a következő:

Törvényjavaslat az 1874. XXXIV. t.-cz. módosításáról. 1. §. Az 1874. XXXIV. t.-cz. 18. §. ának második bekezdése hatályon kívül helyezettik s ennek helyébe a jelen törvény következő rendelkezése lép: A kamara kiadásainak és az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézet létesítésére és fenntartására szolgáló befizetések fedezésére tagjaira évi illetményt vehet ki. 2. §. Jelen törvény végrehajtásával a igazságügyminiszter megbízatik.

Bánffy eltűnt! Budapestről vett értesítés szerint tegnapi délután a szabadlévő klubban rémülettel sügött össze egy bizonyos csoportja a liberális pártnak. Azok, a kik liberális táborban, mint az utolsó bölények, megmaradtak a lefűt időkben: a *Bánffysták*. Sötéten tanakodtak rajta, hogy vajh mit történt, elszikkasztották-e, vagy más bűnös uton távolították-e el, a ki ott mosolygott le rájuk mindezeideig: *Bánffy Dező* bárót. Már tudniillik azt a *Bánffyt*, a melyik köből volt kifaragva s a klubban diszlett: a volt miniszterelnök mellszobrát. S találgtatták nagy háborogva, hogy ki tette ezt s mi ért, hogyan és mi célból minek és mikor. — Minden súlyos kérdésre kinek-kinek megvult a maga gyánuja s mármár „közös akcióra” készültek, a mikor egyiküknek eszébe jutott, hogy mi lett a szoborral. S a vészitőslő csapat egy tagja elmerült a sokaságban, hogy megtudakolja a valót A való pedig mulatságos. Kintűnt, hogy *Bánffy* szobrával nem történt semmi bűn, csak *Róna* József kérte kölcsön. Ő csinálta s mivel a világiállást aligha tarthatták volna meg e nélkül, kiküldte a szobrot Párisba. A „közös akció” tehát elmaradt, az utolsó bölények ismét megnyugodva vegyültek a klub tömekegéb.

Leégett törvényszéki palota. Debreczenben — mint tudósítónk írja — a törvényszék új háromemeletes fogházra csü-törtökön este leégett. A foglyokat sikerült még idejekorán biztonságba helyezni. Csü-törtökön

cserepesek dolgoztak a fogház tetején s valószínű, hogy az ő gondatlanságuk okozta a tüzet. A debreczeni törvényszéki palotát három évvel ezelőtt közel egymillió koronáért építették. — Későbbi sürgöny így adja a tűz leírását: Kevésbé a rendes tárgyalások után tűtött ki a tűz és egy óra múlva óriási lángoszlop világította meg a városrészt. A tűz fogházrész padlásaán támadt, ahol a rabmunkák voltak összehalmozva. A tüzet egy rabnő vette észre és a rabok közt óriási volt a pánik Simonffy Béla kir. ügyész azonnal ott volt és a rabokat kettős fedezet mellett a folyókákra vitték. A tűz állítólag a palafedők gondatlanságából származott. A tüztőlók derékas munkát végeztek és három óra alatt el is fojtották a tüzet. Csak a tető egy része pusztult el, míg a törvénykezési palota többi részét nem támadta meg a tűz. Minden biztosítva volt, még az őss.-es rabmunka is. Az igazságügyminisztert táviratban értesítették.

Az osztályosorszátek huzása. 10.000 koronát nyertek: 14320 34300. 5000 koronát nyertek: 19072 37945 53719 59666.

2000 koronát nyertek: 4421 5238 5585 12119 14890 24240 39501 44150 48109 54054 55119 56817 58098 59332 60691 60883 64055 65980 71201 74362 76146 84295 81489 83803 93475.

1000 koronát nyertek: 2867 4415 11399 14066 15438 15760 15913 16753 19009 21652 25184 25859 26650 28856 29323 36087 37437 38525 42234 45745 45829 46003 46764 47678 47979 50260 52503 56879 58183 58626 59665 60205 63855 65323 67320 67486 68042 69047 70910 73201 73267 75800 77125 78129 80296 80367 81669 82320 82476 88975 93602 95682.

500 koronát nyertek: 99 5392 6763 8967 12861 17322 17609 17624 18164 20375 21392 23091 24945 25723 25993 28963 29441 29684 31743 32147 33834 34005 34158 34185 34385 24396 34686 35420 36967 37478 41142 44564 44666 45000 47231 49321 49939 50938 52873 52955 55632 59205 59605 65783 66522 68272 71185 73413 74871 76785 77066 77665 79049 79206 80515 87343 87762 94161 95150 95297 96630 96666 98111 98996.

Brassó város tegnapi közgyűlésén a városi tanács azt indítványozta, mondja ki a közgyűlés, hogy az ezredévi emlékszoobrot orkölcsi védelmébe veszi és e védelemben oly módon részesíti, mint polgári vagyonát és életét. Moor Gyula főesperes a magyar v. képviselők nevében, — a kik megfélebbeték a városi közgyűlés mult június 21-iki azon határozatát, a mely a megörzés kérdésében való elhatározást tárgyalatannak monddta ki és e határozatnak a törvényhatósági bizottság által történt feloldását kieszközltek, — kijelentette, hogy a tanács indítványát a létező viszonyok között kielégítően tartják. A városi közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta. Ezen kívül fontos határozat, hogy 1903. évi szeptember hónapban köztetmető nyitnak az eddigi s a városban szétosztott 17 felekezeti temető helyét.

Rabok zendülése. Aradról távirják: A járásbírósg fogházában csü-törtökön néhány rab kifogásolta az ebédosztót, de később, mikor hivatalosan konstatálták, hogy a rabok kifogása alaptalan, mégis megették ebédjüket. Delután hat rab összezuza céljára berendezést, eltorlaszolta magát és fenyegetőzve szembeszállt a hivatalnokokkal és a börtönőrökkel. Gyorsan csendőrséget és rendőrséget hívtak a fogházba, amelynek sikerült a zendülő rabokat egymástól elkülönítenie.

Törvény a női alkalmazottak kényelmére. Január 1-én lépett élbe Angolországban az a törvény, a mely megparancsolja az áruházak és üzletek tulajdonosainak, hogy női alkalmazottaiknak székeket bocsássanak rendelkezésre, nehogy egész napon át talpon kelljen maradniok. Ezt a törvényt egy egyesület agitációja vitta ki. Az egyesület egyenesen erre a célra alakult és tagjai legnagyobbbbszt a londoni üzletekben alkalmazott hölgyek. Ugyanez az egyesület most egy olyan törvény létrehozásán fáradozik, a mely megűtja a kereskedőknek és üzlettulajdonosoknak boldjuk nyitva tartását az esteli órákban.

A csókok napja. Angolországban a nép tudvalevőleg nagyon ragaszkodik szokásokhoz, hagyományokhoz. Így Hungerfordban hűségesen megtartja a nép a „csókok napját”, amely a husvét után következő második keddre esik. Ezen a napon esküdtet-ek és „mendikánsokat” választanak innespese s a mendikánsok házról-házra járva, férfiaktól pénzt gyűjtenek, amiért aztán megvan az a jussuk, hogy minden nőt megcsókolhatnak. A mendikánok magas süvegeket viselnek, a melyek virágokkal és kék pántlikákkal vannak díszítve, felül pedig nincsennek beborítva. A süveg felső része narancsokkal van tele, mert minden megcsókolt asszony, vagy leány egy narancsot kap. A kedves kis iskolásgyerekeket pedig, akik ezen a napon föl vannak mentve a tanulás nyúga alól, narancsokból dobálják meg ilyenkor. A városnak ez a nap legalább négyezer narancsba kerül. Ennek az ünnepnek az eredetéről Hungerford város krónikája semmit sem tud, de azért évről évre följegyzék, milyen szépen sikerül a barátságos ünnep.

Börbutor tartóságánál fogva mindig nagyobb kedveltségnek örvend a nagy közönség körében és örömmel tapasztaljuk, hogy ezen ipar bizonyos idő óta hazánkban is felvirágozásnak indult. GMEHLING HERMANN gyár., (Budapest, VII. Damjanich utca 6.) presélt és kézzelfaragott börszékéket, fauteuileket, kályha ellenzőket, mappákat, papirkosarakat stb. különböző alakokban izékes és szolid kivitelen készít. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld ezen megbízható czég, melynek Öfelsége nem rég a cs. és kir. udvari szállító címet adta.

Mexikábólok ország. Egy francia statisztikus kikereste, hogy a föld országai közül melyikben használnak legkedvesebb cipőt. Kuta társait csakis a civilizált országokra terjesztette ki és felfedezte, hogy Costa-Rica az a boldog ország, a hol legkevesebb duguk van a susztereknek. Costa-Rica 900.000 lakosa közül mindössze kétszázeezen viselnek csipőt. E 200.000 közül 50.000 egy pár csipőt vesz évenként, 50.000 két pár csipőt, 50.000 három párt és 50.000 négy párt. Összesen tehát 500.000 pár csipőt adnak el évenként Costa-Rica-ban.

„Magyar Polgár”.

A következő sorokat vettük:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Magyar Polgár” idei 62. számában az igazgatóság alatti iskolára vonatkozólag teljes névaláírással egy levél jelent meg, melylyel szemben — a „Magyar Polgár” szerkesztőségében megjelenve — kértém annak a kijelentését, hogy a levél nem tőlem származik. A s.-szerkesztő a szerkesztőség nevében ezt meg is ígérte és pedig két ízben is, de ígérteit máig sem váltotta be. Kérem azért a tekintetes Szerkesztő urat, szíveskedjék azon nyilatkozatommak, hogy a „M. P.” 62. számában névaláírással megjelent levél nem tőlem származik, annak megírására és beküldésére senkit fel nem hatalmaztam, s a ki azt írta és beküldötte, szelíden szölvá, nevémmel rutul visszaél, — helyet adni.

Tisztelettel

Pallós Albert,

igazgató.

Gyászrovat.

Negy részvét mellett temették el tegnap d. u. 4 órákor Benedek Lajos kereskedelem és iparkamari segédútkárt, a nagy idők tanuját. Az egykori bajtársak közül a temetésen jelen voltak az elhunyt főnöke és bajtársa Gamán Zsigmond 48—49-beli honvédségdútszt és iparkamari ttikár. Jelen voltak továbbá Czirják János, Márczy József, Petheő Móres, Nagy István, Tamáskovits Ferencz, Pap István és Gyulafy 48—49-es honvédek. Az elhunytat a családtagok és ismerősök nagyszáma kísérte utolsó útjára. Nyugodjék békével.

Szerkesztőségi üzenetek.

H. M. (Hidalmás.) A kért regényekkel nem szolgálhatunk. Gondunk van arra, hogy mindig csak érdekes regényeket közöljünk, melyek megnyerjék olvasóink tetszését, de a regényekből külön lenyomatot nem csinálunk, valamint fölölésge lappéldányokat sem nyomtatunk s így nagy sajnálatunkra, nem tehetünk eleget kívánságának.

(Talpra magyar!) Ki ne éljenne és ki ne tapsolna, ha a szabadság legszebb riadoját hallja szavalni. Nem csak illik, de kell is! Csak lelkesedjék egy, a mint a szíve diktálja. A nemzet addig él, míg lelkesedni és tapsolni tud a „Talpra magyar”-nak.

Olvasónak. (Helyt.) Megtörténik, hogy az „Ellenzék” nem jelenik meg mindig egyforma időben. Olykor valamit késik, a mi azért van, mert mindennap kimerítő távirati tudósítást óhajtunk adni, s most, midőn az országgyűlés delután 3 órákor ér véget: a táviratokra várakoznunk kell. Ez a körülmény okoz olykor egy kis késedelmet.

L. G. (M.-Kályán.) Abban tökéletesen igaz van. Minden embernek a pénzsz tárcájára kellene iratnia ezt: „Pártoljuk a hazai ipart” — hogy valahányszor egy fillért is kivessz a magyar, magyar ipar és termelés érdekében költsé el.

A mi az idegen nemzetiség és plane magyarfaló ember alkalmaztatását illeti, — bár nagyon sajnáljuk, — de az illető urnő privát ügyének tekintjük, a mibe beleszólaunk nem lehet. Önnek azonban tökéletesen igazat adunk. Végre nemcsak a honfiaknak, de a honleányoknak is vannak kötelességeik hazájuk és nemzetük iránt. A ki nem teljesíti vagy rosszul teljesíti: az hazáját nem szereti igazán.

Góbé. (Székely-Udvarhely) Az Ugron Gábor ellen folytatott hajszá boszu műve egészen. Megakarnék semmiseni egészen. Minden szavából, minden tetéből vádat kovacsolnak ellene. Megszeretnék bénítani, le akarnák a politikai térről szorítani, mert akkor szabadabban lehet grasszálni. Gyakran az a tolvaj, a ki kiabál, hogy: „fogják meg!” Ehhez hasonlít az Ugron esete is. Tévedés volna azt hinni, hogy a vádlók valamennyien a szentek osztályához tartoznak,

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

Bizalom Ugron Gábornak.

Szilágy-Somlyó, márcz. 23.

Tegnap delután a városi színházban a függetlenségi városlók *Bartha* Endre és *Bideskuthy* György pártelnökök összehívására összegyűltek értekezletre, a melyen *Ugron* Gábornak **egyhangulag bizalmat szavaztak** s ezt felirat útján juttatják tudomására.

Szell és a rendőrség.

Bpest, márcz. 24.

Szell Kálmán miniszterelnök a legutóbbi utcai tüntetések alkalmából intézkedést tett, mely előreláthatólag közhelyesséssel fog találkozni. A miniszterelnök ugyanis határozottan **megtiltja** a rendőröknek, hogy tüntetések vagy utczái zavargások alkalmával

számaikat levegyék. Akárhányszor megtörtént, hogy a rendőrök csak azért vették le pléhtáblaikat, hogy ne lehessen őket felelősségre vonni.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, márcz. 24.

A függetlenségi és 48-as párt Kossuth Ferencz elnöke mellett ma este 6 órákor konferenciát tart. Tárgy: a honvédelmi tárca költségvetési előirányzata.

A függetlenségi és 48-as párt Kossuth sirjánál.

Budapest, márcz. 24.

A függetlenségi és 48-as (Kossuth) párt tagjai vasárnap, március hó 25-én gyülekeznek a pártkör helyiségében delután félhárom órákor, a honnan három órákor vonulnak ki Kossuth Lajos sirjához.

Heltai Ferencz javaslata.

Budapest, márcz. 24.

Heltai Ferencz országgyűlési képviselő, a Ház incompatibilitási bizottsága elé a legközelebbi ülésre egy egyetlen szakaszos javaslatot terjeszt megfontolásra végett: vegye be a bizottság az incompatibilitási törvénybe, **hogy az összeférhetetlenség esete fennforog minden olyan képviselőnél, a ki megválasztása idején bármely párt végrehajtó bizottsága részéről megválasztása céljából pénzt fogadott el.**

A cselédügy rendezése.

Bpest, márcz. 24.

A cselédügyre vonatkozó fővárosi szabályrendeletet a kereskedelemügyi miniszter átvizsgálta és azt pártolász végett újra szakszülte a belügyminisztériumnak. A szabályrendelet a helyközvetítők számát 60 számmal korlátozza; a szervezetenk ezt a részt a kereskedelemügyi miniszterium változtatni fenntartotta. De módosította a szabályrendeletnek a helyközvetítők díjazására vonatkozó részét, a mennyiben a helyközvetítők díjának első része a cseléd beállításakor, második része a beállástól számított 15 nap alatt esedékes. A kereskedelmi miniszter módosítása egyuttal gátítja a helyszerrő ipar-tetület jogkörét s számára a rendőrséggel kapcsolatosan a helyközvetítési jogok megadásánál véto jogot biztosít.

Országgyűlés.

Bpest, márcz. 24.

A képviselőház mai ülésén az első szónok, Plósz Sándor, igazságügyi miniszter volt.

Kijelentette, hogy a polgári törvénykönyv nyárára meglesz.

Az ügyvédi nyugdíj nézete szerint ellenkezik az ügyvédi rendtartás szellemével. Nem lehet egy kis kamarára 200—300 frt. nyugdíjterhet kivetni.

A büntető rendtartás 437 szakaszát úgy értelmezi, **hogy az esküdt-szék felmentő verdiket hozott, azt a kuria meg nem változtat-hatja.**

Ha mégis megtörténik, törvényhozásilag fog intézkedni.

A díjnokok, irnokok fizetését javítani fogja, az albirákból, másod járásbírákat csinál.

Komjáthy, Polonyi a kisegítő intézmény megszüntetésével a kuriai bírák létszámát emelni akarják.

Plósz miniszter azt feleli, hogy mindentegyszerre nem lehet megcsinálni. Többek felszólalása után az igazságügyi tárca költségvetését letárgyalták.

Halálozás.

Bpest, márcz. 24.

Székelyhidi Majláth Béla, nyugalmazott muzeumi ör meghalt.

Affaire.

Budapest, márcz. 24.

A főváros törvényhatósági bizottsági ülésen Heltai Ferencz és Polonyi Géza országgyűlési képviselők erősen összekaptak. Heltai Gajári Ödön és Molnár Béla által provokáltatta Polonyit. Polonyi kijelentette, hogy miután félreértésből használt sértő kifejezéseket Heltai ellen, kész azokért a bizottság előtt férfiasan bocsánatot kérni. Ezzel az ügy elintéztetett.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Mezőgazdasági és erdőbirtok eladás.

Szamosujvár sz. kir. város által — kápolnai birtokának eladása iránt — mult évi októberben megtartott árverés eredményre nem vezetvén, az újabb árverés folyó év május hó 8-án délelőtt 10 órakor a városház tanácstermében fog megtartatni.

A belsőség és mezőgazdasági birtok 128 holdból; az erdőbirtok pedig a flkvi állás szerint 347 holdból, az üzemterv szerint pedig 405 k. hold terjedelemből áll.

A gazdasági birtok az erdőbirtoktól elkülönítve is eladatik: ennél fogva a belsőség- és gazdasági birtok felkiáltási ára 10.400 frt, a bántépén pedig 1000 frt;

az erdőbirtoknak a felkiáltási ára 54.167 frt 80 kr., a bántépén pedig 3000 frt; az együttes árverésnél a felkiáltási ár 92.568 frt 40 kr., és a bántépén szintén 3000 frt.

Ugy az elkülönített, mint az együttes árverésnél elégséges ha 3000 frt egyszer mellékeltek készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban.

A zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel, az illető aláírásával s lakhelye megjelölésével — valamint annak kijelentésével kell ellátva lenni, hogy az árverési és örökvásári szerződési feltételeket ismeri és azokat magára kötelezőnek ismeri; az annak meg nem felelő ajánlatok, ugyszintén az utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Egyéb árverési feltételek s a gazdasági üzemterv **P. Ábrahám Zachar** gazdasági tanácsosnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szamosujvár sz. kir. város tanácsa, 1900. évi február hó 7.

Placintár Dávid,
polgármester.

Kepri Ferencz,
jegyző.

Hatóságilag engedélyezett végkiárúsítás!

Üzletfelhagyás céljából **férfi-szabó üzletben** felhalmozott bel- (Gácsi-posztógyárból), valamint külföldi **tavaszi-nyári- és téli** szövetimét a beszerzési áron alul 20 százalékos engedménnyel kiárúsítom.

Tekintettel, hogy a gyapjukelme ára az idén 25 százalékkal emelkedett, így mindenki **félárban** hozzájuthat.

Kolozsvárt, 1900 márcz. hó.

297. 1—2.

Béni István férfi-szabó,
Jókai-utca 13.

MICHELSTÄDTER S. E. és H.

cipőgyár raktára,

◀ Kolozsvár, Főtér 11. szám. ▶

Dus választék

mindennemű

cipőkben!

Elegáns kivitel!

Legjobb anyag!

Kizárólag saját

gyártmány!!

◀ Határozott, a talpakba nyomott árak. ▶

Minden évadban képes árjegyzék.

Minden verseny teljesen kizárva!

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

Tehát:

A legelőnyösebb bevásárlási forrás!

244. 8—00.

Uj! **NAGY** Uj!

Természettörténelmi és állatkiállítás.

Angol- és bur-háború!

Összekötve egy nagyon érdekes és a legkínzóbb művészek által festett műfestményekből álló képraktárral, továbbá a természet csodái egy 6 lábú macska, egy liba, egy ruca, egy tyúk, egy galamb 4—4 lábbal élve láthatók!

Ezenkívül egy gazdag természettani gyűjtemény!

Egy ujonnan felállított **lövölde** és egy **hajó-hinta** áll a közönség rendelkezésére. A nagyrészt közönség becses pártfogását kéri tisztelettel.

294. 1—1.

A tulajdonos

Teljesen befizetett részvénytőke 200.000 korona.

Tartaléktőke 50.000 korona.

Mezőgazdasági bank és takarékpénztár

részvénytársaság

Kolozsvárt, Jókai-utca 3. szám, emelet.

Betétek után naptól-napig

5% KAMATOT

fizet, s a tőke-kamatot is az intézet sajátjából fedezi, úgy, hogy a betető **tiszta kamatot élvez!**

B e t é t e k

rendszerint felmondás nélkül fizettetnek vissza.

Leszámitolt váltókat előnyös kamattal s kölcsönöket nyújt értékpapírokra és ingatlanokra váltófedezet alapján.

Sorsjegyek húzásának nyilvántartását díjmentesen eszközli.

Minden a bank és takarékpénztári ügyletekre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál

az igazgatóság.

289. 1—3.

Van szerencsém a mélyen tisztelt építész és mérnök urak valamint az építkező közönség tudomására hozni, miszerint az általános legjobbnak elismert

Beocsini cementgyári Unio

beocsini Román cement és

beocsini Portland cement

gyártmányaiból állandó gyári raktárt tartok.

Kezesség vállalatik a magyar mérnök és építész-egylet által előírt szabványoknak 25%-kal nagyobb húzási- és nyomási szilárdságért, a román-cementnél 650 grammos litersúlyért.

Jutányos árak!!

Gergely Ferencz Utóda

fűszer, gyógyanyag és festékkereskedő.

295. 1—10.

Eladó házhelyek!

4900 ☐ méter,

együttesen vagy részletekben, **alsó-szénutczában**, szemben az új nőgyógyászati klinikával és muzeumi kerttel.

Eladó szénafü

14 hold az **Elővölgyben**.

Értekezhetni Külmonostor-utca 47. szám alatt. 275. 2—3

Szabott árak

minden darabon számokkal
vannak feltüntetve!

Magyarország legnagyobb és legrégebb férfi-,
fiu- és gyermek-ruhák csarnoka
készen és mérték után.

Kitüntetve több világ- és országos kiállításon.

Czégem, mely 1845-ben alakult a legnagyobb súlyt fektet a kifogástalan jó minőségű szövetek feldolgozására.

Műhelyemben személyes felügyeletem alatt minden ruha gondosan lesz elkészítve s annak ügytartósságáért, valamint minőségéért teljes felelősséget vállalok.

A ruhák olcsósága

az által, hogy czégem valamennyi bel- és külföldi szövetgyár legnagyobb árumennyiségének vevője, abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy vásárlóimnak mindazon előnyöket nyújthatom, melyek a nagy iparüzéssel járnak.

Valamennyi nálam készített ruha tiszta gyapju kelméből a legjobb kellékekkel van ellátva és se-lyemmel varrva készülnek.

208. 4—5.

NEUMANN M.

Kolozsvár, főtér 14.

Plébánia-épület.

Központi áruház:

Budapest.

Fiókraktárak:

DEBRECZEN
ARAD
NAGYVÁRAD
TEMESVÁR
ZÁGRÁB
BELGRÁD
FIUME
POZSONY
KASSA
TRIESZT
SÓFIA
SARAJEVO
NISCH.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Jászai Mari a magyar iparról.

Összefacsorodik a szívem, valahányszor hallom róla: ami nincs, a magyar iparról. Husz éven át volt alkalmam közelről megismerni, amíg a kosztümjeimről és a hozzájuk való temérdek apróságról magam gondoskodtam. Sorra jártam a megfelelő iparosokat képeimmel, mintáimmal, rajzaimmal, alázatosan, mint aki ingyen kér valamit, — pedig sohasem akadtam. Ha végre akadt olyan kétségbeesett és megszorult vagy szabó, aki elfogadta a megrendelést, tíz közül nyolc bizonyosan visszakiáltott két nappal az előadás előtt, hogy ő ilyesmivel nem vesződhet. Még szerencse volt, ha annyi időm maradt, hogy Bécsbe vágathattam a kacatommal és megcsináltathattam idejére. Nem egyszer átkoztam meg pályámat a magyar mesteremberek miatt és vittem sirva a németek a munkát, a pénzzel együtt! Így kaptam vissza az Évára fél évvel előbb megrendelt tíz pár lábbeli képét és szöveget az előadás előtt tíz nappal, úgy, ahogy átadtam a vargáknak.

Hát még mit szenvedek most, mikor az újságok vezércikkeinek a címei ezek: A munkanélküliek. Kivándorlás. Nyomor itt és ott. Nyomor Magyarországon! Csodálatos, ha elgondoljuk, hogy a szirtes Svájcban, Tirolban mindig egyenletes, ha nem is a jót, de a szegénység rendes megélhetése. Persze az nem arisztokrata nép, hogy a földmunkán kívül minden egyebet lenézzon. A magyar ipar! Olyan, fájdalom, nincs. Az a darab gyékény! Az az, — aminek a történetét már annyiszor elmondtam baráti körben, az tolakodik most is a tollam hegyére, hogy leírjam, mint a magyar gőg illusztrálására a legjellemzőbb vonások egyikét. Kugler Henrik világhírű bonbonjaiból Párisba és szállított Tortoninak. Egyszer egy karácsonyra, sonka jön sógorától a Kunságból. A sonka szép, vékonyfonalú gyékénydarabba van begöngyölve. A finom izlésű Kugler bizarr ezukortartót csináltat a kis falusi jövevényből, a természetadta és gyerekkézfonta gyékénydarabkákból, a mely senkinek sem került semmibe és azt is elküldi, fejedelmi ezukrával megtöltve, a nagy világvárosba, ahol bezeg igen, igen megtetszett a kis hamupipőke kosár bájos természetessége okán. Sokkal jobban tetszett, mint selyem és bársonytestvérei. Torton ur el volt ragadtatva, a kiraktha tette és aki csak meglátta, megakartá venni.

Tortoni rögtön ir Budapestre több tuczt olyan ezukordobozért. Kugler tüstént ir sógorának olyan gyékényért, a sógor is rögtön körül kérdezősködik a házában, hogy mihe is volt hát esavarra az a Budapestre küldött sonka? A cselédség egymást nézi, hogy ki tud róla. Előkerül az, amelyik csomagolta.

— Mi volt hát, no?

— Az a Vass András Marcsája, a keresztlányom hozta ide a feleségemnek, hát abba göngyöltük, hogy a zsirja át ne üssön.

— Kéretem Vass Andrást egy szóra, — mondja az ur.

Vass András se rest, másnap tisztességgel eszmáthuz, belebukik az ünnepelőjébe és fölballag a kastélyba egy csepp csudálkozással a szívében, hogy vajjon mi dolog lehet no? Hiszen most dolog erényében nem hívhatják. De csudálkozása megnövekszik és egy kis szégyenkezés vegyül bele, mikor hallja, hogy csakis azért a hitványka gyékénydarabért cizálták őtet, komoly ember letére ide föl-é; a mi kis lány, meg gyerek dolga, télen a tűz körül, messze mellett, a mihez még mécses se gyujtanak.

— Hogy még abból kéne? Hát iszen majd főhánnya az asszony a kamarát, akad még amannak párja, majd a Marcsa lány fellódul vele.

— De nem annyi kell ám, András, hanem több. Megtetszett igen odafele az uraknak és kérnek még belőle többet.

— Hát, — feleli rá újra Vass András — nem mondom, hogy a télen a porontyok nem fonhatnak egy pár darabot, majd ráérnek kukoricafosztás után.

— Nem úgy, András, sok kellene, külszországba, Párisba kellene sok belőle, oda-é! — No már csak, veszi föl a szót jókora szünet után András, mialatt a szeme szögletéből bizalmatlanul vág egyszer-kétszer az ur szemébe, hogy nem-é teszi bolondá, csak nem tréfál a vén fejével vagy mi?

— Hát hisz az úgy van András, hogy sok kellene abból, aztán jól megfizetődöm. De már erre élénkebben emeli föl becsületes kérés nyenterét András és kétféle simit vele deres bajuszán, mondván:

— No már, tekintetes uram, nincs itt olyan komisz ember, a ki azért a hitványsáért pénzt vegyen el.

Beszéljün aztán ezzel valaki — iparról.

Hallgassatok ide, hazám leányai, a kik előszobáról előszobára ügylegtek el beteket, hogy protekciót kolduljatok négy-öt száz forintos tanítónői, vagy telefonhivatalnokai állásért, mert abból az ugynevezett jó családból valók vagytok, a kik „csak nem dolgozhatnak!” Hallgassatok ide: Huszonhárom millió forint megy ki tőlünk évenként Bécsbe, csupán csak felöltőkért! Mivel nincsenek művelt szabóink. Huszonhárom millió forint Magyarországból felöltőkért, évenként. És szegény férfiak török magukat, hogy a kvótát lenyomják. Hiába gazdálkodik a férfi, ott, a hol az asszony pazarol. Milyen örömmel szórjuk a pénzünket a külföldnek rongyokért! És az nemcsak megél és gazdagszik belőlünk, hanem le is néz, hogy még a ruhánkat sem bírjuk magunk varrni! Van-e jogunk különb ruhát a testünkre szedni, mint a milyent magunk itthon megtudunk csinálni? Mikor sok ezren éheznek, mert nincs munkájuk itthon! Bolond felfordult állapot.

Ugyanaz a kereskedő, a ki nekem ezt az adatot szolgáltatja, jó magyar szegény, szomorúan beszélte el azt a még szomorubb tény, hogy egy valamirevaló szabászt vagy szabásznőt már Bécsből, Berlinből kell hoztatnia, a kinek 1500 forinttól fölfelé, egész hatezer forintig megy az évi fizetése. Annyi, a mennyit nekem gróf Keglevich ajánlott ez idő szerint, a ki tanultam és tanulok ma is, annyit, a mennyi a világ összes német és francia szabászaival a világ végéig elég lenne, sőt még maradna is belőle egy pár sötét koponya megvilágítására — itthon. A jobb munkások szintén külföldiek, mert a magyar, a mennyire intelligens, annyira kiszámíthatatlan és megbízhatatlan. A valamirevaló tanultság ember nem megy mesterségre. Hiába épít a suszterem négyemeletes házat, hiába független, gazdag ur a megmagyarosodott szabóm, azért a koldus kishivatalnok rokonom mégis azzal fenyegeti a fiát:

— Te! Suszternek adlak, ha rossz bizonyítványt hozol az iskolából!

Hogy becsülje a magyar gyerek aránk néve ma már egyedül üdvözítő ipart, a míg a tulajdon szülei az iparosmesterséggel fenyegetik, rémitgetik.

Oh fölfordult, bolond állapotok. Kevés itthon a kenyér és becsüdtük a temérdek idegent, hogy még oszlozzék rajta. Megezi a kenyertünk, kiviszi a pénzünket és hegybe — lenéz. És jól teszi. Lenéz bennünket a sok külföldi guvernánt, meg az ezer, meg ezer „jobbfejű” munkás, aki pénzünket küldi haza családjának, itt meg addig kenyéren él.

A kivételek előtt földig hajlok, természetesen. Ha színésznek nem volnék, mostani eszimmel azonnal szabómihelyt nyitnék és meggazdagodnám. Pedig nem ezt tekintém célul, hanem azt, amire soha még magyar mesterember nem gondolt: hogy jót adjak. Nekünk most a Vigszínházhoz szabók kellene, kosztüm-szabók. Nincs. Külföldit kell behozni! Holott annyi tudással, amennyi egy pár nélkül sziklőkődő ügyvédnek fejébe bele ment, Budapest leggazdagabb polgára lehetne akármelyik, aki most a diplomájával a zsebében, protekcióért hajlong nálánál szerencsésebbek előtt, — ha szabóságra adná a fejét.

Csak hogy nagyvárosi hóbertban szenevünk egyenként és összesen egész Magyarországot!

Nagyságoljuk és bolondítjuk egymást. Miért nem adott nekem az Isten gyermekemet, hogy megmutatnám, hogyan kell nem protekcióért a lelket eladó, hanem független, önértékes, gazdag polgárokat nevelni a hazának.

Az egyik fiam lenne lakatos mester és öregsegére a Balaton partján épült kis palotájába vonulna vissza, a hol minden karácsonykor összegyűlnének fiai és unokái, akik mind iparosok volnának.

A második fiam volna lenné, de olyan, hogy a világ legjobb és legszebb lábbelijeit varrná. Nála dolgoztatna a Balkán összes arisztokráciája. Üzlete volna a Belvárosban és negyven éves korában palotája Budán a vároldalban. A leányom, az női szabó lenne. A kapuján nem az állana, hogy Madame Zsászé, hanem tiszteletet fogna szerezni a magyar nevének, tudat Istentem!

Nem is menne divatért minden tavasszal Párisba, hanem ültöztetne minden hölgyet, művelt izlésénél fogva, egyénisége szerint. Évadok szerint egy-két más társával, nagy művészekkel, divatlapokat rajzoltatna és adna ki. Nagy műveltségű gyermekei mind a műhelyében dolgoznának este hatig, azután hintajuk vinné őket ki a Zugligetbe, kényelmes, széles tornácra házukba, a hol olyan urak volnának, mint a megrendelőik.

Függetlenek és boldogok volnának a gyermekeim és nem csuszna-mászna egy sem előszobákban protekcióért kunyorálni, a mi már valóságos mételey szegény hazánkban. És szívfasaró, hogy már a gyerek is természetnek találja.

Van-e iparunk?

Van iparunk! Legalább olyan iparunk van, melyet beszerzésünkben figyelemre méltatni kell s elhanyagolni nem szabad.

Csak tessék kereskedőinknek utánajárni a beszerzési forrásoknak, tessék azoknak létezését tudomásul venni, megismerni s nem azt vetni szemre uton-utólen, hogy ilyen, meg amolyan iparczik nem létezik Magyarországon; vagy ha valaki rájuk olvassa, hogy igenis van, ne tessék minden tudás nélkül azt válaszolni, hogy azon iparczik-kek nem versenyképesek. Előttünk áll a „Hazai beszerzési források” füzet és el nem hiszszük többé senkifának, hogy iparunk nincs; amely iparczik még nem található meg nálunk, az is meg lesz nekünk; a kereskedelmi miniszter épp azon fáradozik, hogy minden őr, minden házagot kitöltönn.

Ajánljuk kereskedőinknek, hogy kérjék a „Magyar Ipar” szerkesztőségét ezen „hazai beszerzési források” füzetét és ismerjék meg a magyar ipart s ne utasítsák el azokat, kik ilyen cikkekért kérnek. A közönséget pedig felhívjuk, hogy ne engedje magát többé ámitatni azoktól, kik akár e-küsznek is arra, hogy magyar iparczik-kek nem léteznek.

Különösen egy van, amit minden magyar és józanul gondolkodó embernek szív-ve szeretnünk kötni.

Özönével jönnek be Magyarország legutolsó falujába is az idegen, főképen német nyelvű hűhő árjegyzékek. Igéreteik, sőt mintáik oly fényesek, hogy kápráztatják a szemet; áráik pedig a potonnál is olcsóbbak; szinte ők fizetnek, csak vegyünk. Azonban „olcsó husnak hig a leve.” Vagy silány az áru minden belső becs nélkül, vagy pedig az ígéretnak nem felel meg az, amit pénzünk kiszolgáltatásakor kapunk. Az ilyen külföldi cégek nem is állandó vevőre számíthatnak, de csupán arra, hogy az újonnan becsaphatók és hiszékenyek száma elég nagy újabb vevők szerzésére is.

Magyarországban még kevés iparüző vállalat van, mely a hűhőcsapáshoz oly kitanult volna, mint nyugoti szomszédaságunk. Amde e helyett több a szoliditás, úgy az árak értékeben, mint kiszolgáltatásában.

Erre legyen tekintettel magyar érzésű társadalomunk minden tagja és akkor ahazai beszerzési források nem csupán papíron válnak a közforgalom cikkeit, de behatolnak az életbe s mi minden téren, pillanatról-pillanatra gazdagabbak leszünk és anyagi nagyságunk eladja hatalmasabb és elégedettebbek. Csak hogy ehhez az kell, hogy a létező magyar ipart minden fogyasztó támogassa.

A golgotha-virág.

Valóban örök igazság marad, hogy aki Istenben nem hisz, a létezés felőli kételeyeit a tudományos bűlöletek nem képesek eloszlatni, az tegye le könyveit, menjen ki a természetbe s ott bizonyosan megismeri az Istent. A hívó ember, legyen bár tudós vagy tudatlan, néma áhítattal szemléli a Teremtő remek alkotásait s hálaimára készíti őt a nagy természetben minden, még a fűszálon rezgő harmateppecsre is.

Egy idealista művében önmagáról írja, hogy egyszer hosszú gyaloglásban elfáradván, az utzálen kidőlt fatörzsre leült s a napizzó heve elől arcát kezébe rejtette. Így nem láthatok mást, mint lábaimál egy maroknyi homokföldet, melynek nézésébe elmerülve, e látszólag semmiség a legmagasabb gondolatra indítá őt.

És ki irhatná le ama lelkiörömeiket, melyeket a kedves virágok nyújtanak? Az ezerféle szebbnél szebb bájos virágok, melyek kellemes illatukkal hirdetik az Isten jószágát, ki nemcsak hasznosat, de gyönyörködtetésünkre szöpet is alkotott! Mily csodás világ rejlik minden egyes virágkehelyben! Ha feltételezzük, hogy a madarak hálaladó énekekkel a Teremtőt dicsőítik, bizonyára a kedves virágok is, ha szólni tudnának, Isten jószágáról beszélne.

De vannak különösen virágok, melyek szépségük, alakjuk, színük, illatuk vagy más tulajdonságaik miatt a legrégebb idők óta fogva egyes erények előképeül tekintettek. Így az ibolya képviseli az alázatosságot, a lilium a tisztaságot, a myrtus az állhatatosságot stb. stb. Az ily értelemdus virágok közt egyike a legjelesebbeknek a passiflora vagy golgotha virág, mely Krisztus urunk kinszenvedéseit és halálát jelképezi.

A passivirág tökfélé kuszó növény, hármas karéjú pelyhes levelekkel és kacsokkal. Virága bazsarózsa nagyságú. Dél-Amerikában a legpompásabb színű válfajai tenyésznek, némelyik ehető gyümölcsöt terem. Nálunk a kékes lilaszínű passiflorákat növelik, mint dísznövényt.

Alig lehet valami meghatóbbat képzelni e csodás alkotásu szomorú virágnál! Nevét sajátoságos növényi természetétől nyerte, mely Megváltónk kintjelen halálát jelképezi.

Őt látjuk a keresztfát, kalapácsot és szögeket, melyekkel kezeit és lábait átvették, a lándzsát, melylyel az oldalait megnyitották és a szivacsot, melyet a zsidók halálküszömlében is gunyolva őt, eczetbe

mártottak, hogy epesztő szomjúságát még jobban fokozzák.

Az őszakaszu pártá jelenti őt sebet, a rajta szabadon álló porhonnélküli sötét himszálak pedig, melyek koszoruként környezik a termőt s a töviskoronára emlékeztetnek.

Különben az egész virág halvány és színtelen, éppen mint üdvözítőnk kéklő útsekkkel és sebekkel borított haldokló szent teste.

Az indákon levő sűrű kanyarlatu kacsok képviselik a köteleket, melyekkel az oszlophoz kötötték és a korbácsokat, melyekkel véresre ostromozták.

A hármas levelek végül jelentik ama három napot, melyet a sirban töltött, az élénk és örökzöld színek pedig benne helyezett reményűket, ki halála által a bűnös emberiségtől elzárt menyország kapuját ismét megnyitotta.

A passiflorát ezért mindenkor a legnagyobb tiszteletben részesítette a hívők szeretete s származásától mai napig számos monda kering. A legtöbb Urunk kinszenvedésével hozza kapcsolatba, így némelyek szerint a keresztfát alatt, lehallott szent véreből sarjadt; vagy az Olajfák hegyén ama helyen fakadt, hol Jézus imádkozott s midőn látnoki szemei előtt, kinszenvedése s az emberiség gonoszsága elvonult, véres verejték termékenyítette meg a földet.

De ha nincs is ily csodás származása a passiflorának, mégis megérdemli, hogy áhítatos kegyelettel tekintsünk rá, az amerikai katolikusok példájaként, kik kiváló előszeretettel díszítik fel oltáraikat a golgotha-virággal.

Kár, hogy katolikus művészeink nem méltatják kellő figyelemre e csodás alkotásu kedves virágot! Az egyházban legtöbb növénynek jelentősége van, így első helyen említve fel a szent miseáldozat szimbolusát, a búzát és szőlőt, képletes értelemmel bír a lilium a szűzeknél, palmaág a vértanuknál stb. A művészet siet is felhasználni a templomi díszítményeknél e körülményt s úgy az egyházi edények és tárgyak külalakjainál, mint a szönyegek himzésénél, sőt képeken, üvegfestészi ornamentek motívumait leggyakrabban a növényvilágból veszi.

A passiflorát azonban teljesen mellőzik, pedig ez, eltekintve az értelemdus jelentőségétől, mint csinos virág is figyelmet érdemel. Igaz, hogy halvány színe mellett csak őthasábú szírommal bír, mégis elég dus, mert szintén ötöszöztatu csezésű, mely kívül zöld, belül fehér, a virágálcákban egyenlő hosszú s teljes kinyíláskor a párták levelei közt azokkal egy irányban szétterjedvén, a szirmok számát mintegy megkétszerezi.

Különben a passiflora sokfélesége, szabályos virága, váltakozó karéjos levelei, indái és az azon sűrűn tekeredő kacsok által, diszkrét színe mellett is egyike azon növényeknek, melyek a dekoratív festésnél kiváló sikerrel alkalmazhatók.

Mily célszerű volna, különösen a nagyobb időkzokban használni lila alap színű egyházi öltönyöket, öltartéitöket vagy más szertartási tárgyakat passiflorával ékesíteni.

De még más rendelkezése is volna a golgotha virágnak. Miként a temetőben szerettenk sirja fölé a halhatatlanság jelképeül örökzöldet, borostyánt vagy ciprust ültetünk, vagy a szomorú fű ágai, min élő bánat és gyász borulnak le rájuk, úgy mily magasztos értelme volna kálváriák és más szabadban álló feszületek alatt passiflorát ültetni! Alkalmak vidékeken aránylag csekély fáradság mellett igen szépen tenyészik s nyáron át pompájában virágozva, nagy lelkiörömet nyujtana ápolóinak.

Őt volna legmúltbó helye a szenevdes fájdalom élő jelképeinek, a kereszttüvében, melyre, mint a bűnösök sohaja felhatolván, szomorú virágaival gyengéden ölelje át az Ur Jézus lábait. Kinek lehulló szent vére valóban megteremkenyítő a földet s a hit, remény, szeretet áldásdus virágait fakasztá a szívekben.

Petrus Irma.

Vidék.

Medgyes, márczius 19.

Örömmel ragadom meg tollamat, hogy értesitem azon szép összetartásról, mely a medgyesi magyarság között uralkodik. Igen szépen nyilvánult ez a márczius 15-iki nemzeti ünnepélynél is, a mennyiben nemcsak az intelligensebb hivatalnokai kar, hanem a mesterséget űző polgárok is nagy számban jelentek meg a megtartott isteni tiszteletlen r. kath. templomban.

Nagy befolyással van ezen szép összetartásra a Magyar Casino fennállása s tapintatos vezetése a hazafias érdemekben gazdag dr. Kain Adolf ügyvéd elnöklése alatt. A casino mindennapi gyűlhelye az itten levő nagy számú hivatalnokai karnak, itten soktákos rendezni a farsang alatt a legkedélyesebb mu-

latságokat „fillér-estély” név alatt. A mulatságok rendezésében nagy érdeme van Alszezi huszárkapitánynak, ki e tekintetben fáradoztatlan. Kár, hogy nem sokáig lesz szerencsénk ez igazán magyarhuszár tiszt urat körkérben tisztelhetni, mivel az ezred ez év őszén Brassóba lesz áthelyezve.

Ki kell még emelnem Fölnár Aladár állami isk. tanító érdemeit mög az iparosa magyar polgárság összetartása végett, a mennyiben ő létesítette a magyar dalárdát s ő fáradozott, mint karmester önfeláldozóan szép hazafias dalok összetartásán.

A szent sirnál.

Márczius 20.

Gondolkozásba estem módfelett:

A végzet sújta ezt a nemzetet.

Egy szebb jövőt remélni sem merész

A lelkom; látva, mennyi itt a vész.

Mindig testvériséget hirdetünk

És henczés csupán az életünk.

Ha nem született fény s vagyon között,

Ha soros küzdelem közé lökött:

Szegény paraszt és proletár neved,

Eszményekért hevülni — guny neked...

A gőg, hivalkodás uralna éli,

Husos faszék ma mindenütt a czél.

Hazával még vesződni csak lehet,

Amedig benne dolgozunk jól mehet,

De szent eszméknek élni nem való,

Az érdeke fő; az ut? — ha rossz, ha jó...

Koszth! sirod körül keserg szívrünk,

E sir a mi reményünk és hitünk.

Hagyd ott a sirt, a mely most eltakar,

Hiszen, romlásnak indult a magyar...

De tán maradj. Hisz látni nemzedet:

Ujabb haláld lenne ez neked...

Fülei Sz. Lajos.

Hangverseny Csikban.

A székelly-udvarhelyi „Székely Dalegyet” csik-zsögödi Mikó Bálint főispán vednökké alatt Csik-Szeredában fényesen sikerült hangversenyt rendezett f. évi márcz. 11-én a következő műsorral:

1. Thern K. Dalünnepen. 2. Czitera kettős, előadva Balányi Anna k. a. és Balányi János ur által. 3. Huber K. Nem nézek én, minek néznék? férfiak. 4. „Az első szerelmes levél” monolog, előadva Spaller Annuska k. a. által. 5. Káldy Gy. „Rákóczy emlékeztető” férfiak. 6. Gaal F. „Nyisd ki anyám” férfiak. 7. Flóra, melodráma, irta Várad Antal, zenéjét szerzte Erney József, szavalt Földes Anna k. a., zongorán kísért dr. Kolonics Dénesné urnő. 8. Káldy Gy. „Rákóczy kesergője” férfiak. 9. Mendelsohn, „Concert”, előadva Balányi János ur által arion hegedűn, zongorán kísért Balányi Anna k. a. 10. Verdi „Banditák bordala”, előadva a férfiak által.

A „Székely Dalegyet” régi jó híréhez méltóan most is szabatosan, kellően színezve, „praeiz” énekelte a műsor énekszámai, melyek közül csaknem mindeniket meg kellett ismételnie. Különösen tetszetek Káldy „Kurucz dalai” és Markbreit „Peptante”-ja. A közönség tombolt örömben a hazafias, történelmi dalok hallatára. Dr. Kolonicsné művészi zongorajátéka és Balányi arion-hegedű-szólója szintén nagy hatást tettek.

A hangversenyterem zsufolással megtelt előkelő közönséggel és nemcsak tapossal jutalmazta a derék dalosokat, hanem szép anyagi hasznót is hozott a Dalegyet konyhájára, daczára annak, hogy a berándulás nem csekély költséggel járt.

Nem találom szavakat eléggé megköszönni Baktsi Gáspár kir. közejgyőz ur szíves áldozatkészségét, ki a hangverseny összes költségeit kifizette és a dalosokat gazdagon megvendégelte s így 200 koronát jóval föltúluló összeggel járult az anyagi siker emlékéhez. A daleyet halálja jeléül szerenádval lepte meg, Baktsi Gáspár kir. közejgyőz szép tette nem szorul dicséretre. A kart Nagy László karnagy dirigálta.

Hogy a közvélemény Baktsi Gáspár kir. közejgyőz nevét miért hordozta oly fennen, azt a „Székely Dalegyet” most közvetlenül tapasztalta. A mindenben nemes irányu közejgyőz fényesen mutatta meg ez alkalommal is a magyar dalt ápolók iránti forró ragaszkodását és pártolását.

Jótekonyság.

Fillér-egylet f. hó 17-én tartott köbes-téle a jótekonny czélnak 141 kor 60 fillért jövedelmezést tisztán. Felfűlzetni szívesek voltak: Dr. Török Istváné 1 kor., dr. Meltz Hugó 5 kor., Gallus Albert 4 kor., Bányai János 2 kor., Havas Gyula 4 kor., Albach Gézáné 10 kor., Konya Rachel 2 kor., Kiss Sándorné 6 kor., Gyulay Árpádné 4 kor., dr. Lehmann Robertné 4 kor., Somodi Istváné 2 kor., Kun Fülöpné 2 kor. Fogadják az egylet nevében a nemes szívű adakozók hálás köszönetünket. Továbbá hálás köszönetet mondunk Kosza Ferencné Öngyásának, egyletünk fáradoztatlan alelnökének, mint a ki az egész estélyt megteremtette, rendezte és lankadást nemtűrt szorgalommal buzgólkodott a siker érdekében. Hálás köszönetet mondunk még Somodi Istváné Öngyásának a jegyek és meghívók adományszásárt s úgy szintén Nagy Gábor urnak a terem méltányos átengedéseért. A Kolozsvári Hölgyek Fillér egylete nevében Kolozsvárt 1900 Január 20-án Albach Gézáné elnök Hadházi Sándor titkár.

ÁZBEJ GERŐ

kézmű és rövidáru nagykereskedését

Szentegyház-utca, egyházközségi palota

a forgalomnak átadta,

s úgy a kereskedők, valamint a nagy közönség is, egész végekben, egész tuczatokban és csomagon-kint eredeti gyári árban bevásárolhatja szükségletét.

Nagybani bevásárlásnál

3% pénztári engedmény!!

Postai megrendelések azonnal elintézve lesznek.

Sürgőnczim: Ázbej Gerő Kolozsvar.
257. 12-0.

LILI-CREME

a leghatásosabb arc- és kézbőr finomító készítmény!

LILI-CREME teljesen ártalmatlan összetételű, nem zsíroz, nappal is használható!

Egy tégel Lili-Creme ára 1 korona. Egy darab Lili-szappan ára 70 fillér. Egy doboz Lili-hőlgypor ára 1 korona 20 fillér és 2 korona.

Kaphatók: Dr. Hintz György gyógyszerárán.
149. 18-50.

Gyümölcsfák!!

dus választékban

hoggyümmöcs-cserjek, spárga-gyökér, vadszőlő, kosár- és kötő-fűzfa stb.

Legjobban és legolcsóbban kaphatók:

CASPARI FR. és TÁRSAI

kittintetett falkolájából Medgyesen. [Nagyküllő-megye.]
Árjegyzék ingyen és bérmentve!

133. 17-20.

Tiszta, zamatos asztali-, pecsenye-, csemegeborok, cognac, fenyővíz, szilvium, borseprő- és édesített szeszes italok

ÁRJEGYZÉKE

Érvényes 1899 július 15-től kezdve.

Borok megnevezése	Hordók-ban be- kötött kor.	1 literes palackok- ban kor.	0,5 lit. palackok- ban kor.	Postahor- dokban kor.	Szeszes italok megnevezése	Hordók- ban be- kötött kor.	1 literes palackok- ban kor.	0,5 lit. palackok- ban kor.	Postahor- dokban kor.
Asztali	1899 évi	36.	—	—	Cognac ***	560.	6.	4.20	3.20
Asztali	1898 évi	46.	—	—	Cognac **	440.	5.	3.60	2.60
Asztali	1897 évi	46.	—	—	Cognac *	260.	3.20	2.40	1.40
Asztali	1896 évi	48.	—	—	Valódi Szilvium 1893 évi	1.60	—	—	—
Finom asztali	1895 évi	52.	—	—	Valódi Szilvium 1889 évi	1.40	—	—	—
Pecsenye	1892 évi	56.	—	—	Valódi Szilvium 1889 évi	1.20	—	—	—
Schiller (piros)	1896 évi	52.	—	—	Székely fenyővíz	—	—	—	—
Ráczmórs (6 borla feltöltve)	1892 évi	56.	—	—	Valódi borseprőpálka 1898 évi	1.40	—	—	—
Kisküüllőment	1890 évi	60.	—	—	Allasch I. rendű	1.30	—	—	—
Marosmenti	1896 évi	64.	—	—	Császárkörte I. rendű	1.30	—	—	—
Rózsamáli	1896 évi	64.	—	—	Megyszesz I. rendű	1.	—	—	—
Erdélyi	1890 évi	72.	—	—	Magyarkeserű I. rendű	1.	—	—	—
Erdélyi Rizling	1896 évi	90.	—	—	Paprika ital (bikavér)	1.	—	—	—
Bakator (Magyarádi)	1888 évi	94.	—	—	Rostopschin	1.	—	—	—
Olasz Rizling	1888 évi	94.	—	—	Rum belföldi I. rendű	1.30	—	—	—
Tramini	1890 évi	104.	—	—	Rum belföldi II. rendű	1.	—	—	—
Leányka	1890 évi	124.	—	—	Vanília liquor I. rendű	1.30	—	—	—

Hordók, üvegek, ládák saját árban adnak, bérmentes visszaküldés mellett ugyanabban az árban vissza is vétetnek. Egy postahordó tartalma cca 3-5 lit. bérmentes küldjük. Hordóért külön 1 kor. 20 fillért számítnak és bérmentes visszaküldés mellett árát megtérítjük. A borok vagy a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett szállíthatnak. Ismeretlen megrendelők az utóbbi esetben a bor értékének 10 százalékát előre küldjék be. Az árak kötelezettség nélkül helyben, vagy vasúti feladva értendők. A borok fogyasztási adó nélkül, a palinkafélék forgalmi adóval együtt értendők. Megrendelhető Kolozsvar: Voith Péter úrnál belmagyar-utca 2., Barabás Károly úrnál külszappan-utca 8., valamint közvetlenül a Székely Borkereskedés Részvénytársaságnál Székely-Keresztúron. 245. 3-6.

SCHERG VILMOS és TÁRSAINAK

brassói posztógyára

legmelegebben ajánlja kifogástalan minőségű gyártmányait, nevezetesen posztókat, divatszöveteket, felöltő és lodenkel-méket, egyenruha szöveteket, továbbá mindennemű szállítást kelméket, törvényhatóságok, városok, papneveldék, tűzoltótestületek és egyéb intézetek számára, végül másnemű cikkeit mint: ágýtakarókat, uri plaid-eket és mindenféle legelőnyösebben ismert ugynevezett

„Brassói szőnyegeket.”

Czikkeink kifogástalan és solid előállításuk folytán úgy a belföldön mint a külföldön is legjobb hírnévnek örvendenek tartósságuk valamint színezésük tekintetében a leg-híresebb angol gyártmányokkal is versenyezhetnek.

Készítményeink hazánk legelőkelőbb posztókereskedéseiben beszerezhetők, csak kérjük határozottan „Scherg-féle brassói szövetet” követelni.

Oly helyiségekre, hol szöveteinkből raktár még nem létezik, itteni gyári raktárunk mintákkal szívesen szolgál.

229. 5-6.

Diszokmány Komárom. — Aranyérem Pécs.

Ügynökök kizárva!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy raktáromon 1 öl 4 négyyszögöl hasáb búkkfa

7 frt 50 kr.

1 öl 4 négyyszögöl I. rendű búkk vastag hasáb 10-50
1 öl 4 négyyszögöl II. rendű búkk kevésbé usztatott 9-50
1 öl 4 négyyszögöl hántott cser 9-50

Haza szállítva 1 frttal drágább.

1 waggon 100 mm. I. rendű búkk vastag hasáb 58.—
1 waggon 100 mm. II. rendű kevésbé usztatott 55.—
1 waggon 100 mm. hántott cser 54.—
1 waggon 100 mm. vékony búkk 50.—

Megrendelhető (Belhid) Wesselenyi Miklós-utca 14.
és Telefon 315. Diamantstein B. belközép-u. 51.

Fisch Géza,
Kajántó-utca 41. sz.

1042. 27-0.

felelősséget vállalok!

A NAGY KRACH!!

New-York és Londonban nem kimélték meg az európai szá-
száfordít sem és azért egy nagy ezüstáruházzal indítottva érezte ma-
gát, hogy az egész készletét csak a munkaerő egy kis kárpótlása
ellenében eladja. Én felvagyok hatalmazva ezen megbízást teljesíteni,
miért is csupán 6 frt 60 kr-ért küldöm a következő tárgyakat:

- 9 darab finomabb asztali kóst, val. angol pengével,
- 6 darab amerikai szab. ezüst vellát, egy drbból,
- 6 darab amerikai szab. ezüst evőkanalat,
- 2 darab amerikai szab. ezüst kávékanalat,
- 1 darab amerikai szab. ezüst levesterőt,
- 1 darab amerikai szab. ezüst tejmerőt,
- 2 darab amerikai szab. ezüst tojás-serleget,
- 6 darab angol Viktória-tálcát,
- 2 darab igen hatásos gyertyatartót,
- 1 darab teaszűrőt,
- 1 darab finom csukorszorót,
- 4 darab összesen csak 6 frt 60 kr.

Ezen 44 tárgy előbb 40 frtba került és most csak 6 frt 60
kr. minimális áron kapható. Hozzá tisztító por 10 kr. Az amerikai
szabad. ezüst egy kívül-belül fehér fém, mely ezüst színét 25 esztén-
deig is megtartja, a miért jótállók. Annak bizonyosságául, hogy ezen
hirdetés

nem osalás

kötelezem magamat bárminek, kinek az áru nem tetszik a pénzt visz-
szadni. Senki se mulassza el ezt a kedvező alkalmat, hogy ezen
diszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

nász- és alkalmi ajándék,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas.

Egyedül csak

HIRSCHBERG A-nál

a szabadalmazott amerikai ezüstáruházzal kivitelű áruházában kapható
Bécs, II., Rembrandt-strasse 19/K. Telefon 7114.

Szétküldés utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldés, ellenében.
Valódi csak az oldalt látható védjegygyel (egészszégi fém.)

Kivonat az elismerő levelek ezreiből:

„Megkaptam a küldeményt és megvagyok elégedve, kérek újból egy küldeményt
6 frt 60 kr-ért. — Kolozsvar, Bánffy baróné.
A küldeményt megkaptam, nagyon megfelel. Gaád, 1898 szept. Chotek-G. C. gróf.
A készletet megkaptam, igen megvagyok elégedve, kérek nagyobb küldeményt. — Budapest, I.
Fő-utca 7., Paikerl Alois dr. cs. és kir. katoná-orvos stb. stb.”

72. 10-0.

Épület, butor, tölgyfaparkett
és hajópadlógyár
Kolozsvar t,
Nagyhid-utca 12.

Nagy butorraktár!

Tekintettel azon nemes mozgalomra, mely országszerte
a hazai ipar támogatása érdekében megindult, van szeren-
csénk tudatni, hogy közösen

egy nagy butorraktárt

vonzottunk be. Tekintettel a hazai ipar fejlesztésére csakis saját készítményű butorainkat fogjuk készletben tartani. — Elvállalunk úgy
helyben és vidéken mindennemű kárpitos munkákat, épület és butor asztalos munkát, szobapadló és boltkirakatok készítését. Főszlyt
a megrendelések jó és olcsó kivitelére fordítunk.

Gyártelepünk gözzel szárító kamrával van ellátva, a hol biztos száraz anyagból és gőzgepeink segélye folytán gyorsan és olcsón
tudjuk előállítani.

116. 7-52.

Komáromi János
műasztalos.

Szász Károly
kárpitos.

A kolozsvári r. kath. Status főtéri palotájának 330 db.

Legnagyobb, legajánlhatóbb és legdiszesebb
kályharaktár!

Ugy minőségben, mint szépség
tekintetében összehasonlíthatlanok a

Kozel F. József

főle cég

Kolozsvar t, Unio-utca
20. szám

„Redout“-tal szemben —

Hires kályha-kemenczéi.

Asztal- és dísz-kandallók, továbbá
porcellán, majolika- és ó-német
kályhák, takarékos tüzhelyek, fürdő
káldak, kemenczefal burkolatok,
stb. stb.

Minden e szakmába vágó munká-
latok saját szerelők által csinosan és
jótállás mellett eszközöltetnek.

Ajánlja továbbá:

Schamot tégláit!

Magyarország és Erdély legnagyobb kályharaktára.
Telefon: 398.

A deési róm. kath. Status stb. palotájának szállítója.